

ANYAGVIZSGÁLÓK LAPJA

Szerkesztőség:

a kiadó TESTOR BT. címén
Budapest XII., Törpe u. 8.
1538 Budapest, Pf. 528.

Telefon: 155-9886

Telefax: 155-2618

Felelős szerkesztő:

dr. Lehofer Kornél

A szerkesztőbizottság tagjai:

dr. Borbás Lajos

Fücsök Ferenc

dr. Havas István

Koczor Zoltán

dr. Pólos László

Szabó Sándor

dr. Tóth László

Szerkesztő:

Moldvai Ferencné

Kiadja:

TESTOR BT.

Felelős kiadó:

Szapponos György

ügyvezető igazgató

Előfizetési díj 1993-ra

(1-4 szám): 1.000,- Ft

Előfizethető közvetlenül a kiadónál, ill. posta-
utalványon, vagy átutalással, az OKHB RT
214-88883/2149-9467 számon. Az előfi-
zető csekken a KÖZLEMÉNY rovatban kérjük
írják be az előfizetésre vonatkozó időszakot.

Hirdetések felvétele és kéziratok leadása
a TESTOR BT. címén, Moldvai Ferencné
szerkesztőnél.

Nyomda:

Felelős vezető: Szabó Lajos
Szedés-tördelés: PC-Print BT.

Ha Ön az újságban megjelenő
cikkekről bővebben kíván érdeklődni
- akár visszamenőleg is - kérjük
a hivatkozási kód szám jelölésével
szerkesztőségünket megkeresni.

FIGYELEM!
Ne maradjon!
Idejében
fizessen elő!

ISSN 1215-8410

Konferencia a KPE-csővekről

A keménypolietilén - KPE - csövek alkalmazása igen gyorsan terjed. Jól jellemzi ezt a folyamatot az a tény, hogy Németországban 1972. és 1992. között a műanyagcső-termelés 220 ezer tonnáról 495 ezer tonnára nőtt. Ennek a fejlődésnek a hatása hazánkban is megmutatkozik és lemérhető a vízvezetékelnél, de főleg a gázellátásban felhasznált műanyagcsövek növekvő mennyiségén. Ennek során a cső- és csőszerelvény-gyártásba a hazai vállalatok - TVK, Pemű, Dégáz, Pannonplast és mások - is bekapcsolódtak.

Nyilvánvaló, hogy az új csőanyagra való áttérés gyártási és szerelési problémákat is hozott. Ezért is kísérté nagy érdeklődés azt a kétnapos szakmai konferenciát, amelyet Ráckeve, ez év április 29-30-án tartottak éppen azzal a céllal, hogy az eddig összegyűlt tapasztalatok megvitatásával segítséget nyújtsanak a gyártási és az alkalmazási hibák és az ezzel járó többletköltségek kiküszöböléséhez, növelve a csővezetékek üzembiztonságát és élettartamát.

A konferencián elhangzott előadások

- a csövek anyagának alaptulajdonságai,
- a csővezeték-építés - főleg a csőkötések és szerelvények - tapasztalatai és követelményei, új kötési technológiák,
- a csövek és csővezetékek speciális tulajdonságai és igénybevételei; a repedési hajlam, a nyomás, a hőmérséklet és egyéb környezeti tényezők hatása,
- az üzemi élettartam során bekövetkező változások mérése és meghatározása, mint öregedés, kúszás, a szállított közeg hatása,
- a csővezetékekkel kapcsolatos szabványok és előírások

témakörök köré csoportosultak.

Az egész konferencián végigvonult a csővezetékekkel kapcsolatos ellenőrző vizsgálatok kérdésköre, mert a többnyire földbe fektetett csövek hibahely-kezelése és javítása igen költség- és munkaigényes.

Hangsúlyosan szóba került a műanyagcsövekre vonatkozó hazai (MSZ 7908) egyes külföldi (pl. DIN 8075) valamint európai (CEN 88 034 2) szabványok előírásainak összehasonlítása és az abból levonható következtetések is. A csövek anyaga tekintetében is mutatkozik fejlődés.

Lényegesebb viszont a csövek gyártástechnológiájának ellenőrzése, mert az itt alkalmazott extrúzió folyamata a cső anyagát anizotróppá teheti és a csőfalban káros maradót feszültségeket ébreszthet. Ennek vizsgálatakor a hagyományos anyagvizsgálati módszereken kívül növekvő jelentőségre látszik szert tenni a hőszugorodási kísérlet. A teljes vezetékek tulajdonságát lényegesen befolyásolja továbbá a csőkötések viselkedése. Ennek két változata terjedt el: az ún. fűtőlapos tompahegesztés és az ún. elektrofitting. Ez utóbbi villamos fűtőszálal ellátott műanyag karmantyú, amely - a fűtőszálba vezetett árammal felmelegítve - rázsugorodik a csőre és azt is felmelegítve összeheged vele. Nem alakult ki még egységes álláspont a csőkötések vizsgálatára. Így jelenleg a csővezeték tömörségét vizsgálják. Az ehhez szükséges célberendezést a gyártó (Dégáz) be is mutatta.

A konferencia nyitott, néhol parázs vitákra is alkalmat adó, jó szakmai légkörben zajlott. Egyöntetű volt a vélemény, hogy a felvetett szakmai kérdések megvitatása időszerű volt, sőt a KPE-csővek egyre szélesedő alkalmazása szükségessé teszi szakmai fórumok rendszeres szervezését.

A sikeren felbuzdulva a rendezők, az AGMI Anyagvizsgáló és Minőség-ellenőrző Rt., a GTE Anyagvizsgáló és Műanyag Központi Szakosztályai, elhatározták a konferencia kétévenkénti megrendezését.

Harnisch József - Dr. Thamm Frigyes